

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: Z24-100769 - D24-288685
Voorstel van: college van burgemeester en wethouders
Behandelend ambtenaar: Wouter Zeilstra
06 28891695
w.zeilstra@amstelveen.nl
Financiën

Datum: 1 en 8 oktober 2024
Portefeuillehouder: wethouder Adam Elzakalai

Onderwerp
Programmabegroting 2025.

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De begroting 2025 vast te stellen.
2. De in de programmabegroting 2025 opgenomen budgetten 2025 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo conform het overzicht te autoriseren bedragen voorafgaand aan de programmaformulieren.
3. Het positieve begrotingssaldo van € 2.029.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
4. Voor investeringen in bedrijfsmiddelen een krediet beschikbaar te stellen van € 730.000,- waarvan de kapitaallasten worden gedekt vanuit de reserve vervanging bedrijfsmiddelen.
5. De uitkomsten van de septembercirculaire 2024 c.a. te verwerken conform de hierover aangeboden separate notitie, inhoudende:
 - a) een structureel budgettair neutraal beeld ten opzichte van het begrotingskader in de Perspectiefnota 2025 conform regel C.1. in het financieel totaaloverzicht in de aangeboden notitie met inachtneming van:
 - # een inzet van de stelpost nominaal van € 600.000 in 2024, oplopend naar € 1.100.000 structureel vanaf 2025;
 - # een toevoeging aan de stelpost areaal van € 338.000 in 2024 en € 332.000 met ingang van 2025 (structureel);
 - b) incidenteel in 2024 € 1.072.000 ten gunste van de algemene reserve en in 2025 € 1.000 ten laste van de algemene reserve (via begrotingssaldo) conform regel C.2. in het financieel totaaloverzicht in de aangeboden notitie (totaal € 1.071.000 voordelig);
 - c) verwerking van taakmutaties conform de specificatie van onderdeel A.2.b in het financieel totaaloverzicht in de aangeboden notitie met totaalbedragen van € 184.000 in 2024, € 469.000 in 2025, € 427.000 in 2026, € 93.000 in 2027 en € 80.000 in 2028;
 - d) verhoging inkomsten BUIG met € 55.000 in 2024 en additioneel € 499.000 in 2025 (structureel), alsmede verhoging budget bijstandsuitgaven met € 291.000 in 2024 en additioneel € 899.000 met ingang van 2025 (structureel);

Samenvatting

Om de begrotingskaders voor 2025 vast te stellen leggen wij aan u voor de programma-begroting 2025.

Doel

Een transparante en zorgvuldige uitoefening van het budgetrecht door de gemeenteraad zodat de gemeentelijke dienstverlening in 2025 voortgang kan vinden en de voorgenomen beleidsintensiveringen in Amstelveen en in de gemeentelijke organisatie in uitvoering kunnen worden genomen.

Prestatie

De programmabegroting bevat naast budgetspecificaties per programma bestuurlijke actiepunten en indicatoren. Langs deze weg zijn doelstellingen en acties geformuleerd. Aldus is de Programmabegroting de basis voor budgetrecht, uitvoering, voortgangsrapportering en verantwoording. Na besluitvorming over de voorgelegde aanvullende voorstellen zullen ook de daarin opgenomen nieuwe acties een plek krijgen in de bestuurlijke planning en verantwoording.

Voorgeschiedenis en context

Op 29 juni 2022 presenteerden wij het coalitieakkoord 2022 - 2026 'Warm hart voor Amstelveen – met kansen voor de toekomst'. De dragende elementen in het akkoord zijn daarin aangeduid als werken aan een gezond en groen Amstelveen, groeien in balans met voorzieningen, Amstelveen heeft hart voor iedereen, de gemeente heeft een gezicht en onze plannen passen bij de beschikbare uitvoeringskracht. We zijn halverwege onze bestuursperiode en geven met veel inzet invulling aan het coalitieakkoord. Veel is al gerealiseerd of in de maak. De komende twee jaar ligt de focus dan ook op verdere uitvoering en afronding.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

De financiële positie van Amstelveen is al jaren gezond en we weten de lokale lasten op een laag niveau te houden. Om deze positie vast te houden is via de Perspectiefnota 2025 een besparing in de meerjarenbegroting opgenomen. Veel zal afhangen van onzekerheden rondom Rijksbezuinigingen, verlaten van de trap-op-trap-af systematiek, en de verdere invoering van het nieuwe verdeelmodel voor de algemene uitkering (gemeentefonds). Ook de fasering van grote projecten als Nieuw Legmeer en de onderwijshuisvesting bepalen in hoge mate of en in welk tempo er besparingen gerealiseerd moeten worden. Wel heeft het Rijk in zijn Voorjaarsnota stappen gezet zoals het laten vervallen van de opschalingskorting vanaf 2026. De uitwerking van het regeerakkoord op hoofdlijnen en een regeerprogramma is nog niet bekend maar komt terug bij de notitie septembercirculaire 2024 die apart aan uw raad zal worden toegezonden.

In de kostenontwikkeling zijn er vooral zorgen over de kosten Jeugdhulp en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Het tot nu toe steeds incidenteel afgedekte tekort Jeugdhulp is in deze begroting structureel ingepast maar we zien wel dat de kosten blijven oplopen. De verdere (financiële) uitwerking van de Hervormingsagenda zal bepalend zijn voor de kostenontwikkeling naar de toekomst toe. Ook de kosten voor de WMO zijn structureel in onze begroting ingepast maar ook hier zien wij een zorgwekkende kostenontwikkeling. Zorgaanbieders geven aan moeite te hebben uit te komen met de tarieven terwijl gemeente onvoldoende vanuit het Rijk worden gecompenseerd voor de kostenstijgingen. Invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage zou de aanzuigende werking van de WMO moeten terugdraaien maar of dat gebeurt en in welke mate moeten we nog bezien.

De algemene reserve heeft per 2025 een verwachte beginstand van circa € 53,5 miljoen en per 2028 een verwachte eindstand van € 33 miljoen. Er blijft voldoende ruimte over om te voldoen aan de raadsafpraak om een buffer van € 15 miljoen te kunnen hanteren. De structurele begroting is meerjarig sluitend met inbegrip van een taakstelling oplopend tot € 3 miljoen in 2028. Invulling hiervan wordt nader bekeken bij de Perspectiefnota 2026 als er meer bekend is over de onzekerheden.

De komende jaren gaan we verder met investeren in groen, water en recreatievoorzieningen via het daarvoor ingerichte meerjarige fonds. Ook zijn middelen gereserveerd voor onze ambitie om in 2030 gasloos/CO2 neutraal te zijn. We starten met de transitie van bedrijventerrein Nieuw Legmeer naar een levendige, duurzame hoogstedelijke woon(werk)wijk. Verder investeren we in nieuwe schoolgebouwen voor de Orion en De Scheg en komt er een nieuwe sporthal voor het Keizer Karel College. Voor de inrichting van de A9 overkappingen en de aanpak van de Noordelijke Poeloever zijn de benodigde middelen beschikbaar gekomen. Maar ook voor de aanpak van de Cultuurstrip en een nieuw wijkcentrum Alleman/Bankras.

De bij de Perspectiefnota 2025 aangenomen moties voor de inzet van een Veiligheidskar en een hogere bijdrage voor de beveiliging van Joodse instellingen zijn in onze begroting verwerkt.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Voorgestelde besluiten 1 tot en met 3: vaststelling, autorisatie budgetten, bestemming saldo

Ingevolge artikel 191 lid 1 van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de begroting vast en heeft de autorisatiefunctie (artikel 189 lid 3 Gemeentewet). Daarmee is er een geldige titel voor het rechtmatig doen van uitgaven ter uitvoering van de gemeentelijke taken.

De programmabegroting 2025 bevat de vertaling van de bestuurlijke kaders zoals door de raad op 17 juli 2024 vastgesteld bij de Perspectiefnota 2025 inclusief bijbehorende aanvullende notitie over de uitkomsten van de meicirculaire.

De voorliggende begroting geeft voor 2025 een positief saldo te zien van afgerond € 2 miljoen. Dit is in lijn met het vastgestelde kader bij de Perspectiefnota 2025 met enkele aanpassingen:

1. De actualisatie van de kapitaallasten op basis van de jaarstukken 2023 en de uitwerking van de Perspectiefnota 2025 geeft over de periode 2025-2028 een incidenteel voordeel van € 3,3 miljoen. Voor jaarschijf 2025 betreft het echter een nadelig effect van € 212.000.
2. De moties voor de inzet van de Veiligheidskar en hogere bijdrage aan Joodse instellingen legt in 2025 een extra beslag op de algemene reserve van € 99.000. Over de periode 2025-2028 gaat het om € 249.000.
3. Bij de uitwerking van de perspectiefnota naar de Programmabegroting toe zijn er diverse kleinere afrondingsverschillen ontstaan. Per saldo bedragen deze over de periode 2024 – 2028 € 73.000 voordelig ten gunste van het incidentele begrotingsaldo.

Onderstaand overzicht zet de meerjarige begrotingssaldi op een rij.

bedrag x € 1.000

positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging/overschot

	2025	2026	2027	2028
Totaal begrotingssaldo	-2.029	17.782	-3.852	-1.020
Waarvan incidenteel	-2.029	17.782	-3.852	-1.020
Structureel begrotingssaldo	0	0	0	0

Het hoofdstuk Algemeen Beeld in de Programmabegroting geeft een totaaloverzicht van de samenstelling van het begrotingssaldo en een specificatie van de hierin verwerkte besluitvorming.

In de Perspectiefnota is inzicht gegeven in het meerjarig verloop van de algemene reserve. Deze is geactualiseerd in de programmabegroting en kent samengevat het volgende verloop:

Algemene reserve (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Geraamde stand per 1 januari	53.684	44.011	46.041	28.259	32.107
Primitieve begroting	9.573	794	-2.641	890	3.411
Raadsbesluiten voor Perspectiefnota	-6.891	5.997	-10.416	4.634	2.994
Perspectiefnota 2025	-12.151	-4.353	-5.202	-3.629	-6.601
Meicirculaire en BUIG	-204	-99			
Programmabegroting 2025		-284	-505	1.953	1.219
Stand Algemene Reserve per 31-12	44.011	46.041	28.259	32.107	33.130

Negatief bedrag is tekort; positief bedrag is tekortverlaging/overschot

De verwachte eindstand per 2028 is circa € 33 miljoen, dat is ongeveer € 6 miljoen hoger dan aangegeven bij de Perspectiefnota 2025.

1. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt de jaarschijf 2028 nieuw toegevoegd met een beginsaldo van € 3,4 miljoen incidenteel.
2. Het effect naar aanleiding van de actualisatie van de kapitaallasten geeft een incidenteel voordeel van € 3,3 miljoen.
3. De verwerking van het amendement 'werken moet lonen' legt een extra beslag op de algemene reserve van € 450.000.
4. De moties voor de inzet van de Veiligheidskar en hogere bijdrage aan Joodse instellingen legt een extra beslag op de algemene reserve van € 249.000.

De algemene reserve bevat voldoende ruimte om te voldoen aan de raadsafsprake over de minimale omvang van € 15 miljoen als gemeentelijke buffer.

Voorgesteld besluit 4: investeringsplan

Samen met de begroting leggen wij voorstellen tot kredietautorisatie aan u voor. Voor de vervanging bedrijfsmiddelen stellen wij u voor een krediet van € 730.000,- beschikbaar te stellen. Het gaat om laadinfrastructuur voor elektrische materieel.

Voorgesteld besluit 5: Septembercirculaire 2024 en bijstandsgelden 2024-2025

De notitie informeert u over de uitkomsten van de septembercirculaire 2024 en de bekendmaking van de bijstandsbudgetten 2024 (definitief) en 2025 (voorlopig). Deze aanvullende informatie kan worden betrokken bij de Raadsbehandeling van de Programmabegroting 2025 op 13 november 2024.

Samenvatting uitkomsten

De septembercirculaire en bekendmaking BUIG-budgetten betekenen 'onderaan de streep' een incidenteel voordeel ten gunste van de algemene reserve van afgerond € 1,1 miljoen in 2024. Dit komt met name door € 2,0 miljoen positieve afrekening BTW-Compensatiefonds (BCF).

Structureel wijzigt het begrotingsbeeld niet, met gebruikmaking van de stelposten areaal en nominaal. De belangrijkste nadelige effecten zijn:

- De doorwerking van hogere WOZ-waarden (€ 0,9 miljoen);
- Hogere Wmo-tarieven (€ 0,7 miljoen) n.a.v. een kostprijzenonderzoek;
- De indexering 2025 van de gemeentelijke bijdrage van de Veiligheidsregio (VrAA, € 0,4 miljoen).

Tegenover deze structurele nadelen die cumuleren tot een bedrag van € 2 miljoen, staat een positieve bijstelling van het accres met € 0,7 miljoen vanwege een iets hogere pBBP (prijsindex Bruto Binnenlands Product). Samen met wat kleinere mutaties is sprake van structureel afgerond € 1,4 miljoen nadeel per 2025 op de septembercirculaire.

Dit nadeel wordt opgevangen doordat de nieuw bekengemaakte BUIG-budgetten een structureel voordeel opleveren per 2025 van € 0,6 miljoen. Verder kan de stelpost nominaal voor € 1,1 miljoen worden ingezet als passende dekking om de hogere tarieven Wmo (€ 0,7 miljoen) en de indexering VrAA (€ 0,4 miljoen) te dekken. Per saldo is er € 1,7 miljoen aan dekking beschikbaar.

Sluitpost voor een budgettair neutraal verloop is een toevoeging aan de stelpost areaal van € 0,3 miljoen (stabilisator, bij de komende Perspectiefnota beschikbaar voor autonome ontwikkelingen).

In de latere jaren (2026-2028) bevat de septembercirculaire een negatieve bijstelling van het volumeaccres (o.b.v. historische gemiddelde groei BBP) die kan worden opgevangen binnen de trendmatig reële nullijn die wie in onze eigen meerjarenraming hanteren (stabiliteit).

De circulaire bevat verder de nodige specifieke *taakmutaties*. Deze mutaties worden als regel budgettair neutraal verwerkt in relatie met samenhangende uitgaven- en of inkomstenposten.

Participatie

N.v.t.

Kantekeningen en risico's

Er is een aantal ontwikkelingen nog niet in de begroting opgenomen:

1. Actualisatie van enkele grexen die mogelijk negatiever uitvallen. Hetzij door veranderingen in de woningbouw programmering en anderzijds door stijgende (bouw)kosten. Een mogelijke neerwaartse bijstelling komt grofweg uit op € 6 tot € 10 miljoen.
2. Voor de WMO is een kostprijsonderzoek uitgevoerd dat aanleiding geeft de tarieven hoger vast te stellen. Naar verwachting gaat het om een aanvullend benodigd budget van € 0,5 - € 1,0 miljoen. Waarbij gekozen kan worden dit vooralsnog incidenteel voor de jaren 2024-2025 in de begroting te verwerken in afwachting van een nieuwe aanbesteding en invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage. Daarnaast worden door het Rijk en Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) afspraken gemaakt over een aparte indexeringssystematiek binnen het Gemeentefonds voor de WMO.
3. Voor de Jeugdhulp geldt sinds 1 juli net als voor de WMO een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijzen. Dit kan aanleiding zijn tot kostprijsonderzoeken met mogelijk structureel nadelige effecten op onze begroting door stijgende tarieven waarbij ook de te hanteren indexeringssystematiek een rol kan spelen. Naast de tarieven speelt ook de groei van het aantal jeugdige in de jeugdzorg en de toenemende complexiteit van de zorgvraag een belangrijke rol in de kostenontwikkeling.
4. Binnen de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) wordt onderzoek gedaan om de P&C cyclus beter aan te sluiten op die van de gemeenten. Momenteel is hun begroting 2025 nog gebaseerd op prijspeil 2024 en lopen zij een jaar achter. Om op hetzelfde niveau als de gemeenten te komen moet er een extra jaar geïndexeerd worden met een mogelijk structureel nadelig effect van rond de € 0,4 miljoen.

Naast de algemeen reserve zijn er nog enkele stelposten binnen de begroting beschikbaar voor het opvangen van eventuele risico's.

1. De stelpost loon/prijsonwikkeling: De verwerking van de loon/prijsindexen voor 2025 zijn lager uitgevallen dan begroot waardoor er circa € 1 miljoen structureel aan extra buffer beschikbaar is voor 2025 en verder.
2. De stelpost areaal: deze bevat nog circa € 0,5 miljoen structureel

De benoemde risico's zijn nog onvoldoende hard om in de begroting te verwerken en worden samen met de stelposten betrokken bij de notitie Septembercirculaire 2024 en gebundelde uitkering (BUIG).

Financiën

Het boekwerk Programmabegroting bevat veel financiële mutaties, die in onderlinge samenhang worden gepresenteerd en toegelicht. Daarbij is rekening gehouden met de geldende wettelijke voorschriften (Gemeentewet en BVV). De begroting kent een indeling in programma's. Ieder programma bevat een financieel overzicht met een specificatie van de verwerkte mutaties, c.q. besluitvorming. Onder het hoofdstuk "Algemene Dekkingsmiddelen" zijn de inkomsten uit gemeentefonds, belastingen en rente/dividend, alsmede enkele gemeentebrede stelposten opgenomen en toegelicht.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Ingevolge artikel 191 Gemeentewet dient de door de raad vastgestelde begroting vóór 15 november naar Gedeputeerde Staten gestuurd te zijn. Voorafgaand aan de

raadsbehandeling heeft de begroting ter inzage gelegen en is hieraan bekendheid gegeven.

Er zal een persbericht volgen en de stukken zijn digitaal voor iedereen beschikbaar via de P&C portal <https://amstelveen.pcportal.nl/> .

Evaluatie

N.v.t.

Duurzaamheidsaspecten

N.v.t.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2025
2. Infographic.
3. Notitie Septembercirculaire 2024 en BUIG 2024-2025

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.